

GC 2005 en bodemaspecten

Binnen infrastructurele werken vormen geotechnische aspecten een top risico. Te vaak nog stagneren werkzaamheden door bijvoorbeeld een verontreiniging, bodemvreemde materialen, archeologie, niet gesprongen explosieven of de aanwezigheid van onbekende kabels en leidingen.

Binnen traditionele bestekken als Stabu of RAW, waarop de UAV 2012 toepasselijk zijn, weten partijen doorgaans goed waar zij aan toe zijn. Omdat het ontwerp afkomstig is van de opdrachtgever bepaalt § 5 lid 2 van genoemde voorwaarden dat de opdrachtgever er verantwoordelijk voor is dat het ontwerp is afgestemd op de invloed die door de bodemgesteldheid wordt uitgeoefend. Ten slotte bepaalt paragraaf 29 lid 3 UAV 2012 dat een aannemer aanspraak kan maken op bijbetaling, daar waar de feitelijke situatie in het werk, afwijkend is van de situatie als beschreven in het bestek, danwel van de situatie die de aannemer redelijkerwijs mocht verwachten.

Wezenlijk anders

In een geïntegreerd contract als de GC 2005 ligt die verantwoordelijkheid wezenlijk anders. Dit houdt direct verband met het feit dat een opdrachtgever projectspecifiek een wisselende invloed op het ontwerpproces kan hebben via vraagspecificatie nr. 1 (zie L+W nr. 10 2017). Hieruit volgt dat ook de verantwoordelijkheid

Aspect	Proceseigenaar	Bron
Afstemming werkzaamheden	ON	§13 lid 1 GC
Verontreiniging bodem/water	OG	§13 lid 4 GC
Archeologie	OG	§13 lid 7 GC
Bommen & Granaten	OG tenzij in scope ON	Raad van Arbitrage geschilnr. 28.942

van een opdrachtnemer steeds per project zal moeten worden bezien in de context van alle contractdocumenten.

In basis bepaalt § 13 lid 1 GC 2005 dat een opdrachtnemer verantwoordelijk is voor de afstemming van diens werkzaamheden op de bodemgesteldheid. De term werkzaamheden is een begripsbepaling. Paragraaf 1 S GC stelt dat het dan handelt om zowel ontwerp-, alsook uitvoeringswerkzaamheden. Blijkens § 13 lid 2 vervalt de aansprakelijkheid als de opdrachtnemer aantoont dat hij projectspecifiek alle voorzorgsmaatregelen heeft genomen die van hem, gegeven de aard en de inhoud van de overeenkomst, kunnen worden gevergd.

Uit de Toelichting blijkt dat het een algemene zorgvuldigheidsnorm betreft. Het is niet mogelijk een scherpe normering te geven wanneer aan die zorgvuldigheid zal zijn voldaan. Wel mag het duidelijk zijn dat daar waar een opdrachtnemer een vraagspecificatie enkel tot het UO niveau dient uit te werken (artikel 5 lid 2 derde bullet model basisovereenkomst) haar zorgplicht minder ver zal strekken dan in het geval zij een PVE moet uitwerken tot een VO, DO en UO.

Niet gemeld, geen geld

Uit een uitspraak van de Raad van Arbitrage d.d. 30 maart 2010, geschilnummer 31.703, rechtsoverweging 30 kan worden opgemaakt dat de aanwezigheid van obstakels in de

ondergrond naar het oordeel van arbiters niet op basis van paragraaf 13 lid 1 GC 2005 voor verantwoordelijkheid van een opdrachtnemer komt. Het handelt bij die paragraaf primair om de afstemming van het werk op de geotechnische gesteldheid van de bodem.

Oprachtgevers wordt aangeraden in vraagspecificatie nr. 2 (zie L+W nr. 11 2017) rondom het thema van de 'conditionering' duidelijk en actuele informatie te verschaffen. Inschrijvers dienen de aangeboden informatie te controleren op compleetheit en correctheid en dienen uitdrukkelijk vragen te stellen als slechts beperkt relevant bodemonderzoek aanwezig is. Uit een vonnis van de RvA d.d. 04 augustus 2017, geschilnummer 35.630 blijkt duidelijk dat hier heeft te gelden: niet gemeld is geen geld.

Om faalkosten te vermijden, wordt opdrachtgevers aangeraden kennis te nemen van de CUR/CROW Aanbeveling 105 Risicoverdeling Geotechniek [RV-G]. In deze publicatie worden handvatten gegeven om projectspecifieke risico's te duiden met maatgevende parameters, grenswaarden en een evenwichtige risicoverdeling tussen OG en ON. Als voorbeelden worden genoemd: zettingen, obstakels, opbarsten bouwput, heiproblemen, en debiet bemaling. Door de ingevulde RV-G als Annex op te nemen in de Vraagspecificatie is de contractuele status direct helder.

Pieter de Vries is consultant bij Kpieto!.

IN 'T KORT - GC 2005

De ON is verantwoordelijk voor de afstemming van bodemwerkzaamheden

De OG is verantwoordelijk voor archeologie, bodemverontreiniging en NGE's

Gebruik CUR-publicatie 105 voor evenwichtige geotechnische risicoverdeling

CUR Aanbeveling 105 kan ook worden gebruikt om faalkosten te vermijden